

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 21

89. ÅRGANG

19. NOVEMBER

1977

AV INNHOLDET:

VÅR HVITE ARV	S. 5
DEN KATOLSKE SKOLE	S. 6
VERA HENRIKSEN: JULIAN AV NORWICH: II	S. 8

NESTE NUMMER KOMMER 3. DESEMBER 1977

Italia, Berlinguer og Benelli

(Under synodens annen uke møttes biskopene i mindre grupper.)

Gruppedeltagere fra kurien, bl. a. Kardinal James Knox fra Kongregasjonen for Sakramenter og Liturgi, insisterte på nødvendigheten av ortodoks lære

Flere prelater fra kommunistiske og muhammedanske land betraktet denne insistering på rett lære som lite nyttig. Spørsmål om teologiske nyanser er en luksus som bare en «velstående klasse» kristne har tid til å beskjefte seg med. Under politisk utbytting eller under primitive forhold, hadde misjonærene nok med å bringe Evangelienes Kristus. Bare bevisstheten om Kristi aktualitet gir folk under politisk forfølgelse eller økonomisk utbytning mot til å leve ut sin tro.

Det som gikk for seg på den italienske kirkelige scene var av adskillig interesse for dem som følger synoden. Synoden syntes å være et passende tilspunkt for kommunistlederen Berlinguer til å offentliggjøre et

åpent brev til biskop Bettazzi av Ivrea, en yngre biskop som hadde rettet en rekke spørsmål til kommunistlederen pr. brev i fjor. Battazzis spørsmål gjaldt ærligheten i partiets påstand om at den vil ha et demokratisk styresett, og hvilken tillit man kunne sette til garantien av religionsfriheten. Denne bekymringen er stor blant kirkelige myndigheter, siden antallet italienere som stemmer på kommunistene fortsetter å vokse.

Berlinguers svar til Bettazzi hadde latt vente på seg . . . Hans forsikring om at italiensk kommunisme har en stat som hverken er «theistisk eller ateistisk, men demokratisk og human», som mål, var uttrykket som gjorde at han ikke ble trodd av alle. Redaktøren av den katolske avisen *Avvenire* hamret løs på det som en opplagt løgn. Denne holdningen ble ytterligere forsterket av den nye erkebiskopen av Firenze, Kardinal Giovanni Benelli, i en tale til representanter for katolske skoler. I det han angrep Berlinguer's påstander, sa Be-

nelli, at det som teller ikke er ord, men kjennsgjerninger. Og han pekte på den kommunistinspirerte nye Lov 382 for reform av landets trygdesystem. Dette forslaget om å gi hele ansvaret for hjelp til fattige, trygdekasse, og institusjoner for syke og handicappede, i regionale myndigheters hender, ville til sist eliminere kirkelige og andre private institusjo-

BISKOP SCHWENZER

I BONIFATIUS-WERK

De tyske katolikkens Bonifatiuswerk, som siden sin grunnleggelse i 1849 har holdt til i Paderhorn, holdt sin 54. generalforsamling i Limburg an der Lahn i tiden 13.—16. oktober. Sammen med representanter fra bispedømmene i Forbundsrepublikken og Vest-Berlin deltok gjester fra Norge, Sveits og U.S.A.

Biskop Schwenzer fra Trondheim deltok som representant for den nordiske bispekonferanse.

På dagsordenen sto bl. a. en utveksling av erfaringer om hjelpen til Skandinavia, som har vokst etter den siste generalforsamling i Paderborn i 1974, og som siden den tid er kommet opp i 8,1 millioner DM.

DRONNING MARGRETHE HOS PAVEN

Dronning Margrethe II av Danmark vil avlegge pave Paul VI et offisielt besøk fredag 11. november.

Berlinguer.

ner i sosialsektoren. Lovens erklærte mål er å gjøre slutt på spill av resurser og menneskemateriale. Den stammer fra kommunistenes reaksjon mot alvorlig misbruk av penger gitt til sosial omsorg i fortiden. Men som Benelli påpekte, ville eliminasjonen av kirkelige og andre private institusjoner øyeblikkelig berøve landet mer enn en million presters, nonners og legfolks tjenester, mennesker som mottar bare en ynkelig lønn for sitt arbeid. Den nye loven ville ikke bare bli kostbar og lite effektiv, fortsatte kardinalen, men den hadde tydeligvis som mål å ødelegge det frivillige karitative arbeid — følgelig er den ikke-kristen i sin hensikt, og i harmoni med fremgangsmåten i jern- og teppe-landenes kommunist-regimer. På den måten faller alle Berlinguers forsikringer om kommunistpartiets demokratiske idealer på det faktum at partiet kommer med et totalitært lovforslag.

Den nyutnevnte kardinals tale på dette politiske område bekrefter antagelsen at han er blitt Erkebiskop av Firenze for å gi det italienske bispekollegium en sterk og klar leder.

F. X. Murphy i «The Tablet».

Katekese og marxisme

Jesuittergeneralen etterlyser klargjøring av kirkens standpunkt

Generalmagisteren for jesuitterordenen, Pedro Arrupe, talte for en klargjøring av kirkens holdning til marxismen i rammen av katekismundervisningen. Siden det i dag finnes forskjellige arter marxisme, må kirkens uttalelser i katekesen rette seg etter lokale omstendigheter, sa han under Bispesynoden.

I sitt skriftlige innlegg på synoden, viste Arrupe til noen kapitler i katekesen, hvor de problemer som

marxismen har pekt på, må behandles. I sær må dette skje når man snakker om forholdet mellom Gud og menneske. Ifølge marxismen bygger dette forholdet på sosial elendighet, mens mennesket ifølge Evangeliet er kalt til samfunn med Gud, uansett hvordan den enkeltes levevilkår er. Her må Kristi sentrale stilling som menneskenes eneste Frelser utarbeides i katekesen.

«Denne katekesen må,» skriver Arrupe videre, «diskutere marxismens samfunnspolitiske program, likevel må katekesen formidle evne til å bedømme forskjellige samfunnspoli-

tiske programmer. Overfor klassekamp-teorien, f. eks., må den kristne vite å verdsette den innbyggede lengsel etter rettferd, men samtidig å tilbakevise den skjulte volds-dynamikken. Vold kan aldri være mer enn en nødløsning, og er ingen verdi som kan være en planlagt del av en samfunnsprosess.»

Også med hensyn til sosialiseringen må den kristne katekese ifølge jesuittergeneralen oppdra til evne til å undersøke verdiene. Den marxistiske sosialiseringen uttrykker sikkerlig et ønske om større rettferd, men inne-

(Forts. side 5)

REDAKSJONELT:

Skoler

Katolske friskoler har hatt stor betydning i mange land — ja alt skolevesen har sine røtter i «klosterskolene». Her hjemme minner «Katedralskolene» om hvor nært knyttet skolen har vært til kirken.

I en periode ble det imidlertid en ulempe ved de katolske friskoler at ikke alle foreldre hadde råd til å sende barna sine dit. I mange land kom elevene fra en økonomisk overklasse, som ble til en kulturell overklasse. I Latin-Amerika er det bare de rike som har fått noen egentlig kristendomsundervisning. En sogneprest med 30 000 sognebarn har liten anledning til å ta seg av barneundervisning. Skolebrødre og -søstre arbeidet ofte ikke i sognene, men i sine egne pensjonatskoler. På denne måten har de katolske skoler paradoksalt nok bidratt til at småfolk i disse land har lært lite om Kristus, og deres tro er sterkt oppblandet med forestillinger fra afrikansk og indiansk religion.

Selv i Europa gjelder det, at katolske skoler ofte hadde flest elever med velstående foreldre. I Frankrike har jesuittene bevisst nedlagt endel av sine høyere skoler for å kunne vie mer av sine krefter til andre lag av befolkningen.

I Norge er faren ikke den samme. De få katolske skoler vi har, vil neppe kunne bli reservert en overklassens barn. I Norge er faren snarere, at skoler som står for et alternativt livssyn eller en original pedagogikk ikke får livsbetingelser. «Likhets» later til å bety «uniformering» i mange norske lovgiveres bevissthet. Vår kirke står for «enhet i mangfold». Måtte vårt samfunn gi plass til det samme, så foreldrene kan velge skoler for barna sine.

«St. Olav» gjengir i dette nummer innholdet i et dokument om katolske skoler utsendt i Roma i mars.

LITURGISKE NOTATER

ved frater Arne Fjeld o.p.

KIRKEÅRETS SLUTT OG DET NYES BEGYNNELSE

Med første søndag i advent, 27. november, begynner det nye kirkeår. Evangelielesningen for første søndag i advent, Matteus 24, 37—44, hensetter oss imidlertid ikke til begynnelsen, til Det gamle Testaments forventning om den nye Kong Davids komme. Tvert om, søndagens tema er en fortsettelse av det som liturgien har dvelt ved de siste søndager: fullendelsen av frelsesverket i fremtiden. Etter alle kirkeårets «almannelige søndager», hvor den grønne farven uttrykker vekst og håp, og hvor festen for Alle Hellige og Kristi kongefest gir oss anledning til å glede oss på forhånd over at Gud skal bli alt i alle, vender vi første søndag i advent stadig blikket mot fremtiden: «Vær også dere på vakt, for Menneskesønnen kan komme i den time dere minst venter det.» Det gamle kirkeårs tema fortsetter i det nye.

Når vi i adventstiden gjør Johannes Døper og Maria til gjenstand for

meditasjon, er dette ikke for at vi nostalgisk skal drømme oss tilbake til deres liv, mer dramatisk, mer eksotisk enn vårt. Tvert om, vi skal se i samme retning som dem, se mot fremtiden, se mot Menneskesønnen som kommer. Deres forventning ble

delvis oppfylt da Menneskesønnen kom som et lite barn, som en kraftig forkynner. Men selv Maria måtte fortsatt vente, etter Kristi død, på Hans komme i herlighet. Hennes forventning er vår.

Slik kommer alle søndagene i adventstiden til å handle om oss. Ikke bare første søndag i advent, men hele adventstiden sier oss noe om oss selv. Også vi venter på Herrens komme, på at det foreløbige, det midlertidige, ved alt det verdifulle vi lever, skal erstattes av en kjærlighet som ikke opphører. Vi venter på den verden, hvor Kristus er Herre, slik at vi kan «smi våre sverd om til hakker, og våre spyd til vingårdskniver, et folk skal ikke lenger løfte sverd mot et annet, og de skal ikke lenger lære å føre krig», som det står i den gammeltestamentlige lesningen for første søndag i advent (Jesaja 2, 1—5).

Fiolett er adventstidens liturgiske farve, en farve som står for bot og besinnelse. I den grad vår egen overfladiskhet er årsak til at det verdifulle vi lever bare blir skrøpelig og midlertidig, kan besinnelsen hjelpe oss å leve det mer slik Kristus vil. Derfor lever kirken i botens ånd, mens den bevisst venter på Herrens komme. I messen kommer dette også til uttrykk ved at preludium, postludium og lovsangen «Gloria» utelates.

For få ti-år siden het det, at kato-likkene skulle unngå «støyende forlystelser» i denne tiden, og at «festlige brylluper» ikke skulle feires. Selv om det er blitt mindre av ytre former og forskrifter i vår kirke, er det som forskriftene ville hjelpe oss å leve, ikke foreldet. Enhver kan tenke over sitt liv på sitt lønnkammer, og forberede seg til å feire mysteriet om Gud som ble menneske.

I det nye kirkeåret er søndagenes lesninger tatt fra tekstrekke A, mens hverdagslesningene er fra år II.

LITURGISK KALENDER

NOVEMBER:

20. KRISTI KONGEFEST. 2. Sam. 5, 1—3; Koloss. 1, 12—20; Luk. 23, 35—43.
21. Jomfru Marias fremstilling i tempelet. Dan. 1, 1—6; Luk. 21, 1—4.
22. St. Cecilia, jomfru og martyr. Dan. 2, 31—45; Luk. 21, 5—11.
23. Ferial, el. St. Clemens 1., pave og martyr. Dan. 5, 1—6. 13—17. 23—28. Luk. 21, 12—19.
24. Ferial. Dan. 6, 11—27; Luk. 21, 20—28.
25. Ferial. Dan. 7, 2—14; Luk. 21, 29—33.
26. Ferial. Dan. 7, 15—27; Luk. 21, 34—36.
27. 1. søndag i advent. Jesaja 2, 1—5; Rm. 13, 11—14; Mt. 24, 37—44.
28. Ferial. Jesaja 2, 1—5; Mt. 8, 5—11.
29. Ferial. Jesaja 11, 1—10; Lukas 10, 21—24.
30. Andreas, apostel. Rm. 10, 9—18; Mt. 4, 18—22.

DESEMBER:

1. Ferial. Jesaja 26, 1—6; Mt. 7, 21. 24—27.
2. Ferial. Jesaja 29, 17—24; Mt. 9, 27—31.
3. St. Frans Xavier, prest. 1. Kor. 9, 16—19. 22—23; Markus 16, 15—20.
4. 2. søndag i advent. Jesaja 11, 1—10; Rm. 15, 4—9; Mt. 3, 1—12.
5. Ferial. Jesaja 35, 1—10; Lukas 5, 17—26.
6. St. Nikolaus. Jesaja 40, 1—11; Mt. 18, 12—14.

VÅR HVITE ARV

— Maktglade mennesker har aldri hatt vanskeligheter med å finne alibier for sitt begjær. At disse alibier oftest er falske har mindre betydning så lenge frykten og grådigheten støtter opp om dem. —

KATEKESE . . .

(Forts. fra side 8)

holder faren for et ansvarsbevissthet og medbestemmelse blir undertrykt. Den kristne må være i stand til å verdsette de positive sider ved utviklingen av et marxistisk program, men samtidig til å kritisere og ta avstand der det er nødvendig etter kristen samvittighet, sa pater Arruppe i sitt innlegg på synoden. (KNA).

Synoden avsluttet

Bispesynoden i Roma ble avsluttet 29. oktober. Biskopene vedtok 34 setninger som ble oversendt Paven, og som kan være materiale til et rundskriv om katekese, tilsvarende «Evangeli Nuntianti», encyklika utsendt etter synoden i 1974.

Et permanent Synoderåd på tolv medlemmer ble valgt 24. oktober. To medlemmer — biskop Aloisio Lorscheider, biskop av Fortaleza, Brasil, synodens president, og biskop Joseph Bernadin, Cincinnati, U.S.A., ble valgt i første omgang, med alminnelig flertall. Deretter ble ti til valgt, deriblant Etchegary, Marseille, Denis Hurley, Syd-Afrika, Höffner, Köln. I tillegg oppnevnte paven tre medlemmer: Primateste, Argentina, Felici, president for kommisjonen for revisjon av kirkeretten, og biskop Hermanluk, erkebiskop for ukrainerne i Winnipeg (Canada).

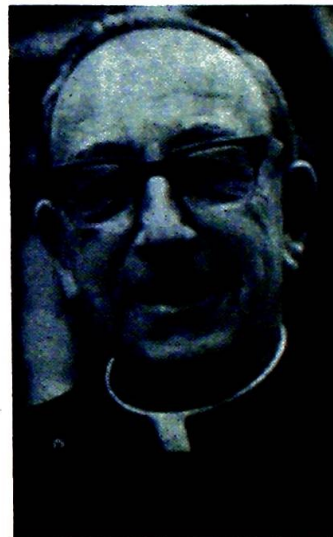
I en bok om «berømte ferder», nylig utkommet, innledes kapitlet om conquistadorene med følgende tankevekkende kraftsats: «Under kristendommens banner satte conquistadorene ut for å finne gull og omvende hedningene.» Navn som Cortes og Pizarro rinner en i hu, korstog, slavehandel, inkvisisjon, «Gott mit uns» sniker seg alt sammen inn over oss når vi blar i våre historiebøker. Det synes som om kristendommen, når den får smak på makt, forholder seg omvendt proporsjonalt til sin opphavsmanns lære. Og av og til hender det at man spør seg om det er noe ved selve læren som gjør det så lett å henfalle til grådighet og umoral. —

«Vestens kristne sivilisasjon» er et utsagn man stadig støter på. Noen uttrykker det med stolthet, andre, særlig unge mennesker, fnyser av forakt overfor akkurat det samme. Og det nøres sandelig opp under denne forakten når et statsoverhode i Afrika sier:

«Vi har slått et slag for fremme av rettferdighet, sivilisasjon og kristendom. . .» og senere erklærer seg som en «forsvarer av kristendommen og den vestlige verdens sivilisasjon». Rhodesias statsminister Ian Smith er ansvarlig for disse uttalelsene. Denne hittil siste av conquistadorene, som med makt og våpen og et lite mindretall hvite underkuer et helt folk i kristendommens og sivilisasjonens navn. Denne vår tids slavehandler og korstogsfarer som i egeninteressens navn rettferdiggjør seg med begreper han ikke har forhold til, han tror seg å være en forsvarer av «vestens sivilisasjon» mot kommunismens barbari ved å bedrive drap og undertrykking av millioner. — Refleksionerna gjöra sig själva. —

Midt i dette Beelsebub's rike står en mann frem og sier nei. Hvit han også. Representant for de hvite makt-

havere han også, slik vil i alle fall det sorte Afrika se både ham og alle andre hvithudede representanter for «kristendom og vestlig sivilisasjon», enten de nå heter Livingstone, Schweitzer eller — som i dette tilfellet biskop Donal Lamont.

Biskop Donal Lamont.

Donal Lamont er født i Nord-Irland i 1911. Etter endt utdanning gikk han inn i karmelitterordenen og tilbragte årene 1933—39 i Roma. Han fikk oppleve fascismen på kroppen. Stadig ble han minnet om at martyriet var og er en vesentlig bestanddel av Kirken. To av hans medbrødre omkom bak de sovjetiske frontlinjer, to andre i Dachau. Da rektor ved universitetet i Nijmegen i Holland, også karmelitt, ble beordret av Hitler til å tale nazismens sak i hollandsk radio, nektet han, med den ubønnhørlige konsekvens det ville få, ved å henvise til ordene «du skal lyde Gud mer enn mennesker». Dette ble etterhvert Lamonts eget motto. Etter 11 år som misjonær i Rhodesia ble han i 1957 utnevnt til biskop av Umtali, en østlig provins ved grensen til Moçambique.

Vi skal ikke her gå inn på det rhodesiske «problem», det er velkjent nok

skjer. Det som vel er mindre kjent — i alle fall hos oss — er den kamp om kristennavnet som finner sted i Rhodesia, som i alle andre land der synd mot det 2. bud begås daglig. Det er denne kamp — som norsk presse og massemedia på en forbløffende måte unngår å registrere — som i Rhodesia nådde et høydepunkt i oktober 1976. Da ble biskop Lamont, nå 66 år gammel, dømt til 10 års straffearbeid for brudd på makthavernes forordninger om «Lov og orden». Hovedanklagen mot ham var at han nektet å angi «terrorister» som kom til hans misjonsstasjoner og hospitaler for å få medisinsk hjelp. At han dessuten i to år hadde vært president i den rho-

for alle hva som har skjedd og stadig desiske «kommisjon for rettferd og fred» og dermed et ustanselig uromoment for de hvite makthavere, fremgikk ikke av anklagen, men har sikkert bidradd til straffeutmålingen (det ble nedlagt påstand om dødsstraff).

Biskop Lamont erklærte seg skyldig i anklagen. Dette først og fremst for å unngå kryssforhør for derved å kunne gi en sammenhengende redegjørelse for sin handlemåte. Denne redegjørelsen foreligger nå i bokform «Speech from the Dock» og er et flammente anklageskrift mot det hvite maktapparat i Rhodesia spesielt og mot alt «kristent» makthaveri generelt.

Lamont så uretten, og der en kristen ser urett mener han at det er en plikt å gripe inn. Han kjenner det rhodesiske folk bedre enn de fleste og betrakter de undertrykte som sine brødre og søstre. Kristi kjærlighetsbud er for ham som det bør være for oss alle, å hjelpe der hjelp kan gis. Uansett.

— Det snakkes og skrives mye om «krisen i Kirken». Det snakkes og skrives mindre om de tusener «Lamont» som i virkeligheten utgjør Kirken. Ikke alle får biskop La-

monts privilegium, dette å få sin historie skrevet og gitt ut i bokform. Men for alle som er i ferd med å fortvile over denne påståtte «krise» er en slik bok et håndfast bevis på det motsatte. Den er til oppmuntring og trøst, den inngir lyst til kamp mot urett, den gir lyst til forsøk på å oppfylle i alle fall noe av Kristi ord om at «hva du gjør mot en av mine minste...»

Biskop Lamont var konsekvent mot sitt motto. Han fikk lide for det — riktignok langt mindre enn mange andre av vår Kirkes martyrer, han slapp med å bli utvist fra sitt land.

Jeg sa at både Biskop Lamont og andre av samme støping må forvente å bli slått i hardtkorn med alle andre hvite representanter for «kristendom og sivilisasjon» av Afrikas folk. Dette er vel det egentlige martyrium. Et martyrium og en bot vi alle må være med på å betale, sannsynligvis i århundrer fremover. Maktmennesker og «conquistadorer» vil dukke opp ustanselig. Det er opp til det kristne menneske selv ikke å blande begrepene.

**Bishop Donal Lamont:
Speech from the Dock.
Leigh-on-Sea, Essex,
Kevin Mayhew Ltd. 1977.**

Den katolske skole

Det nye dokument om den katolske skoles oppgave i et pluralistisk samfunn er datert 15. mars 1977, og ble offentliggjort den 5. juli. Det er underskrevet av kongregasjonens prefekt, kardinal Gabriel Marie Garonne og hans sekretær, erkebiskop Antonio Javierre. Dokumentet er på 40 sider. Her følger et kort sammendrag:

Under Helligåndens ledelse søker kirken å nå til en stadig dypere forståelse av sitt vesen og sin sendelse: å bringe alle mennesker det glade budskap om forløsning, nyskape dem i dåpen og utdanne dem til bevisst å leve som Guds barn. For å løse denne oppgave benytter kirken seg både av de midler Kristus selv har betrodd den, og av de midler, som gjennom

skiftende tider og kulturer kan fremme dens overnaturlige mål. Derfor har kirken bl. a. opprettet sine egne skoler, som kan videreggi et bestemt syn på mennesket, verden og historien, og dessuten oppdra til tro.

I dagens pluralistiske samfunn må kirken finne sin plass innenfor de forskjellige lands skolesystemer. Dermed kan den yte sitt bidrag til under-

visningsfriheten og følgelig til samvittighetsfriheten, og ikke minst foreldrenes rett til å velge den skole som svarer best til deres egen oppdragelsesmålsetning.

PROBLEMER

Dokumentets annen del tar til gjemle mot den kritikk, som både innenfor og utenfor kirken, trekker den katolske skoles eksistensberettigelse i tvil.

Noen kan ikke innse at kirken foruten den enkeltes personlige vitnesbyrd også kan forkynne sin frelseslære gjennom sosiale institusjoner, sannhetsforskning og karitativ innsats, andre igjen er betenkte overfor proselyttmakeri. Til dem svares det at en oppdragelse av hele mennesket ikke

kan se bort fra dets religiøse behov, som er med til å utvikle en harmonisk personlighet. Andre mener at den katolske skole har overlevet seg selv, nå da staten overtar skolevesenet. Dertil må sies at offisielle skolars nøytralitet ofte er problematisk og deres undervisning mer ensidig enn nøytraliteten kan tillate.

En meget alvorlig innvending er den at de katolske skoler i mange land med beklagelse må innrømme at kun de mer velhavende har råd til å sende sine barn til dem. Like alvorlig er bebreidelsen om at det ofte mislykkes for katolske skoler å utdanne bevisste kristne, som er rede til å ta opp politiske og sosiale oppgaver.

Den katolske skole må i vår tid med sine mange problemer ta den voldssomme utvikling som skaper problemene opp til alvorlig drøftelse. Ved å ta foreldrene med i beslutningsprosessen, ved å gi alle den samme sjanse for utdanning, og ved å forlenge den pliktige skoletid kan skolen få en større og større samfunnsmessig betydning.

UNDERVISNINGSPLANER

Den katolske skoles kritiske og systematiske kulturformidling bør ha sitt utgangspunkt i et kristent syn på virkeligheten. Dens oppgave er å skape en harmonisk enhet mellom kultur og tro, og mellom tro og liv. Positive vitenskapelige kunnskaper skal tilegnes i troens lys, og i menneskelige adferdsmønstre skal det gjøres oppmerksom på behovet for og utfoldelsen av spesielt kristne dyder.

Denne syntese av tro og kultur går ut fra kirkens syn på all menneskelig viten: at de forskjellige fagområder kun kan medvirke til å skape en bred og dyptgående utvikling hos unge mennesker, hvis man respekterer disse fags egne lover, metoder og begrensninger. De forskjellige disipliner må ikke betraktes som støtter for troen eller hjelpemidler til å forsvare den, men skal være med til å danne de unges personlighet, som vil gjøre dem til verdifulle medlemmer av samfunnet.

En dypere innsikt i troen kan kaste

et nytt lys over den ervervede viten. Menneskelig viten består av sannheter som skal oppdages, og denne oppdagelse og anerkjennelse av sannheten utvikler i mennesket lengselen etter hele sannheten. Men mennesketens kultur rommer også andre ver-

dier enn sannheter som skal oppdages, og i den utstrekning unge mennesker lærer å fatte, skatte og erverve disse verdier, føres de skritt og skritt til den evige virkelighet, som er alle disse verdiers uskapte kilde.

Realiseringen av dette særlige mål avhenger ikke bare av kunnskapsinnhold og undervisningsplan, men især av de personer, som formidler dem. Lærere er kalt til ikke bare å forkynne kristendommen med ord, men med hele sin adferd. Her ligger forskjellen mellom en skole hvor hele

undervisningen er gjennomtrengt av kristen ånd, og en skole hvor religionsundervisningen bare er et fag på timeplanen.

TRO OG LIV

Men det er ikke tilstrekkelig at undervisningen fører til en syntese av kultur og tro. Den bør også hjelpe eleven til en syntese av tro og liv. Det er den katolske skoles særlige oppgave å forme elevene til helstøpte kristne personligheter, særlig viktig i våre dager, hvor familie og samfunn ofte svikter på dette punkt. Skolen må lære de unge at det å være kristen er en livsvarig omvendelsesprosess, som krever personlig samtale med Gud i alle livets forhold. I denne prosess er det vesentlig at individet lærer å overvinne sin individualisme og oppdager sitt kall til fellesskap med andre.

Den katolske skole skal lære unge mennesker å leve opp til deres dåps forpliktelse. Skolen vil utvikle kristne mennesker med Kristus i sentrum. I oppdragelsen medvirker familie, foreninger, menigheten, men også helt andre kretser i samfunnet. Derfor er det viktig å lære de unge en kritisk holdning overfor massemediens overveldende tilbud.

RELIGIONSUNDERVISNINGEN

Den religionsundervisning som gis i de timer som er avsatt til religion på timeplanen må være faglig forsvarlig, så det ikke oppstår et misforhold mellom elevenes almenviten og deres religiøse viten. Og den skal ikke bare ta sikte på at de unge aksepterer religiøse sannheter, men at de hengir seg til Kristi person. Undervisningen i skolen må følge med i den nye pedagogiske og psykologiske forskning, sette seg inn i den moderne katekeses metoder, især lytte beredvillig til de kirkelige myndigheters anvisninger.

Ofte mangler de katolikker, som arbeider i en katolsk skole, en klar bevissthet om skolens egenart og motet til å påta seg de konsekvenser

(Forts. neste side).

OM TRO, TILLIT - OG KJÆRLIGHET

Julian av Norwich, II

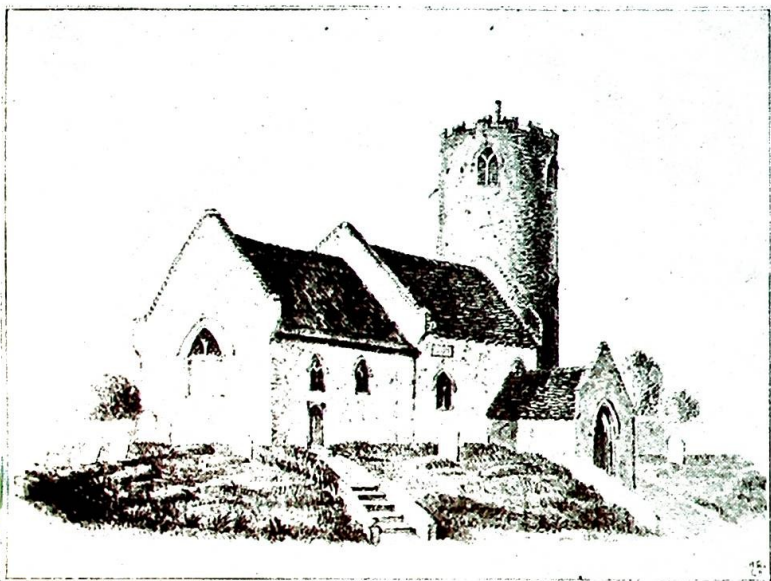
I nnen en slik ramme er det ikke overraskende at Julians selvbiografiske bemerkninger i begynnelsen av boken er heller mager kost. Hun oppgir når åpenbaringene fant

sted og sin alder på det tidspunkt, og hun kommer med beskrivelsen av seg selv som «ulærd». Og så nevner hun sine bønner om de tre «gavene».

Deretter går hun rett på sak og

forteller hvordan åpenbaringene, seksten i tallet, kom til henne i forbindelse med en svær sykdom; både hun selv og andre mente hun var døende. Presten ved sykehuset holdt et krusifiks opp foran henne; hun var så svak at hun knapt kunne snakke eller røre seg. Og det var med blikket festet på dette krusifikset at hun med ett syntes hun så blod piple frem under torne-kronen — samtidig følte hun treenigheten fylle hennes hjerte med glede. Deretter opplevet hun det hun oppfattet som femten åpenbaringer; de begynte, sier hun, «tidlig om morgenen», ved fire-tiden, og de varte, den ene etterfølgende den andre, til etter ni om dagen».

I forbindelse med den første av dem, nevner hun at hun til å begynne med anså den som en fristelse. Hun forteller også at hun etter de femten åpenbaringene var sterkt plaget av

DEN KATOLSKE . . .

(forts. fra forrige side)

som måtte følge. Selvfølgelig blir ikke oppgaven lettere på grunn av samfunnets tiltagende pluralisme og dets forsøk på å fortrenge det kristne budskap fra det offentlige liv. Den katolske skole må imidlertid være rede til å samarbeide med alle, som med ærlighet går inn for menneskehetens sanne fremskritt uten hensyn til hvilken religion de tilhører, og da især til samarbeide med andre kristne tros-samfunns skoler. Det er beklagelig at det i mange land legges juridiske og økonomiske vanskeligheter i veien for den katolske skole, som dessverre får den til å se ut som om den var en skole for de rike.

Foreldre som sender sine barn på

en katolsk skole er derved ikke fritatt for å gi dem en kristen oppdragelse hjemme. De må støtte skolens arbeide gjennom medbestemmelsesretten og sørge for at skolen lever opp til sine vedtekter som kristen skole. Det samme gjelder lærerne.

Mange ordensfolk har oppgitt skolearbeidet, enten på grunn av sosiale eller politiske forandringer, eller for å finne tilbake til sine ordners opprinnelige oppgaver. Ofte søker de tilbake til det «direkte» apostolat og glemmer den store apostoliske verdi det ligger i undervisningen.

I våre dager får den katolske skole større og større betydning i misjonslandene, men resultatet av innsatsen er avhengig av, om og hvordan den forstår å tilpasse seg de lokale forhold.

Kongregasjonen for det katolske utdannelsesvesen ønsker å oppmuntre alle som arbeider i katolske skoler, spesielt ordenssamfunnene, som ikke burde la seg lokke av andre og tilsynelatende mer resultatrike apostolatformer. Undervisning og oppdragelse er former for apostolat hvis viktighet kanskje skal gjenoppdages.

Uten å forkleine verdien av den innsats som ytes av mange katolske lærere i ikke-katolske skoler vil dette dokument oppmuntre flere til en innsats for de katolske skoler og legger de enkelte bispekonferanser på hjertet å utarbeide en planlegning av skolearbeidet i overensstemmelse med disse retningslinjer.

(Fra Ruth Plums sammendrag
i *Katolsk Orientering*.)

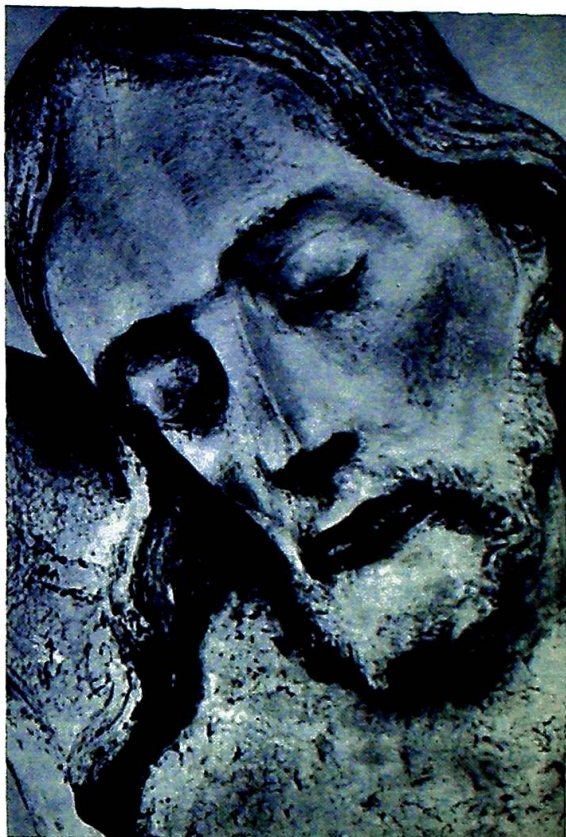
anfektelser og tvil. Om natten drømte hun at den onde angrep henne; hun sier klart at det skjedde i en drøm, dette i motsetning til åpenbaringene som hun opplevet i våken tilstand. Den følgende dag kjempet hun videre med sine tvil; hun mente selv at hun hadde vært i ørskan. Først da hun flyktet, som hun uttrykker det, til Kirkens lære, brukte den som prøvesten for sine åpenbaringer og kom til at hun ikke hadde opplevet noe i strid med den, fikk hun fred; hun ble da også helbredet for sin sykdom. Og hun ble gitt nok en åpenbaring, den søkende og siste, som bekreftet de tidligere.

Når det gjelder Julians sykdom, har man ingen andre opplysninger enn dem hun selv gir om sine symptomer; hun skriver om feber, verking i kroppen og vanskeligheter med pusten — det høres nærmest influensa- eller lungebetennelse-aktig, og den brå helbredelsen etter en krise indikerer kanskje det siste. I hvert fall tyder intet i hennes bok eller i andre kilder på at hun generelt sett var sykkelig. Tvert imot skulle de vitne om en temmelig robust helse at hun ble over sytti år, en anseelig alder i de dager.

Om selve åpenbaringene er der å si at innholdet av dem stort sett enten er direkte tilknyttet krusifikset hun hadde foran seg, eller de er åpenbaringer i den forstand at de representerer en innsikt, en forståelse, som er blitt gitt henne. Unntagelser er tre visjoner av jomfru Maria, men om disse visjonene understreker Julian selv at hun så dem «åndelig», dvs. for sitt indre blikk.

I tillegg til beskrivelsen av åpenbaringene og beretningen om begivenheter vedrørende dem, inneholder «Revelations of Divine Love» to avsnitt som er uttrykk for den dypere forståelse Julian kom frem til i årenes løp, ettersom hun mediterte over det hun hadde opplevet.

Det første av disse avsnittene er skutt inn mellom skildringene av fjortende og femtende åpenbaring. Det er langt, nesten en tredjedel av bokens

*Frelsesmysteriet
og kristen lidelse
står sentralt.*

lengde, og har som tittel «Angående enkelte punkter i de foregående fjorten åpenbaringene». Det andre, som nærmest er heftet til på slutten av boken under tittelen «Noen utredninger», er nettopp hva denne overskriften innebærer: en del relativt spredte tanker omkring bokens hovedtema. Disse to avsnittene inneholder de fleste av hennes teologiske betraktninger.

Men jeg skal ikke ta opp det som man vel ville kalle «hovedlinjene i hennes teologi». Det er stoff for en avhandling og ikke for et foredrag.

Jeg skal heller ikke gjennomgå åpenbaringene en for en; det ville føre rett inn i nettopp den teologiske utredningen som Julian selv følte var nødvendig. Om åpenbaringenes hovedinnhold skal jeg bare bemerke at frelsesmysteriet og Kristi lidelse står sentralt. Men etter Julians syn, er Golgatas smerte mer enn oppveiet av den uendelige glede som det er for Gud Sønnen slik å ha bevist sin kjærlighet til menneskene, og for menneskene å motta dette beviset. «Den kjærlighet som fikk Ham til å lide er så meget større enn Hans smerter som

himmelen er større enn jorden,» sier hun.

Isteden skal jeg nå, da jeg håper dere er blitt litt kjent med Julian, la henne selv komme til orde — og begrense mine kommentarer til et minimum. Og jeg skal begynne med noen ord fra den første åpenbaringen, som hun sier har i seg kimen til alle de andre:

Vår Herre gav meg å forstå sin enkle, varme kjærlighet. Jeg så alt som er godt for oss, er av Ham . . .

Han viste meg også en liten ting, på størrelse med en hasselnøtt, som lå i hånden min. Jeg så på den og tenkte: Hva kan vel dette være? Og svaret var: Det er all skapningen. Jeg undret meg over hvordan det kunne ha seg slik, for jeg syntes tingen var så liten at den plutselig kunne bli borte. Og jeg ble gitt å forstå dette svaret: Den varer og skal vare i evighet fordi Gud elsker den. Og slik har alle ting sin væren ved Guds kjærlighet . . .

Det er nødvendig for oss å vite hvor

(forts. neste side)

FRA LEG- MANNSRÅDET

Legmannsrådet i Oslo Katolske Bispedømme samlet til landskonferanse med representanter for katolske menigheter i hele Norge, slutter helhjertet opp om den aksjon mot pornografi som kvinneorganisasjonene har satt i verk.

Vi ønsker aksjonen fremgang i arbeidet og anmoder katolske kvinner og menn over hele landet å støtte aksjonen etter beste evne.

Mariaholm i Spydeberg
29. oktober 1977
Odd Barra
Formann

HVEM ER HVEM I LEGFOLKETS RÅD?

«St. Olav» forteller regelmessig om Legmannsrådets møter og om møter for Menighetsrådenes formenn. Her følger navnene på dem som skjuler seg i disse anonyme instanser i O.K.B.

LEGMANNSRÅDET

BARRA, Odd, Formann.

Billingsstad.

UELAND, Ragnar, Viseformann.

Bekkestua.

BECSAN, Rudi.

Oslo.

FOSSUM, Inger Johanne.

Hamar.

FØLLESDAL, Andreas, UNKF's repr.

Sandvika.

GERRITSMA, Arno, ofm. Geistlig rådg.

Oslo.

GULLESTAD, Hans Wilhelm.

(Bergen-repr.)

Paradis.

HØGH, Gjermund, Økonom og UNKF's repr.

Godheim (trer ut ved årsskiftet).

KRISTIANSEN, Egil.

Moss (trer ut ved årsskiftet).

LARSEN, Lisbetha, søster.

Fjellhamar.

MÜLLER, Helge.

Oslo.

STRAND, Øyvind.

Drammen.

TOLLEFSEN, Kåthe, NKKF's repr.

Oslo.

REFSNES, Guri, sekretær.

Oslo.

MENIGHETSRAÐSFORMENN:

ARENDAL Kjell Jensen.

ASKER & BÆRUM Oddvar Haslerud.

BERGEN Emily Holm.

DRAMMEN Øyvind Strand.

FREDRIKSTAD Berit Bilics.

HALDEN Theodor Appelmann.

HAMAR Inger Johanne Fossum.

HAUGESUND Lars Basso.

HØNEFOSS Turid Folkedal.

KRISTIANSAND Gunnar Nergaard,

LILLESTRØM Geza Kozari.

MOSS Egil Kristiansen.

PORSGRUNN Sr. Margarete A.

Schneider.

STAVANGER Ottar Ohm.

ST. HALLVARD Rudi Becsan.

St. OLAV Bjørg Halmøy.

TØNSBERG Knut Eggen.

gasjonen for trosfanholdet har avgitt om kvinners adgang til presteembedet.

Unionens råd vil gjerne slå fast at disse betraktninger og de beslutninger som fremkom, har funnet sted i en konstruktiv ånd i Kirkens, Guds folks, tjeneste, full av forståelse for dens syn. Rådet er også overbevist om at disse beslutninger vil være en hjelp for WUCWO's medlemmer.

Rådet beklager at til tross for at et stort antall av kvinner ble konsultert i den forberedende periode for oppsetningen og offentliggjørelsen av dokumentet, ble WUCWO ikke konsultert. Ikke desto mindre, rådet vil gjerne understreke at WUCWO representerer 127 organisasjoner i mer enn 60 land, omtrent 30 millioner kvinner.

Rådet vil også slå fast at når det tar opp dette tema, gjelder det ikke utelukkende kvinners adgang til preste-embedet. WUCWO's bekymring er mer fundamental. Erklæringens innhold representerer i virkeligheten et nedverdige syn på kvinnen og en teologi som ikke er i overensstemmelse med Pius XII's, Johannes 23's, Paul VI's erklæringer, eller med de perspektiver som Vaticankonsil II la frem, det er en teologi som også synes å mangle sammenheng med Evangeliet. Dette underforståtte innhold av Erklæringen står også i motsetning til de «tidens tegn» som med kraft fastslår at kvinnene av i dag er fullt klar over sitt eget verd som mennesker, og over sin deltagelse i samfunnets og Kirkens liv.

(Forts. side 14)

OM TRO . . .

(forts. fra forrige side)

liten all skapningen er, og se som intet alt som er skapt, om vi skal elske og eie Gud som er og ikke er skapt. For når vi ikke har fred i hjerte og sjel, er grunnen at vi søker vår hvile her, i disse ting som er så små, og som ingen hvile kan gi. Og så kjenner vi ikke Gud som er allmektig, allvitende og fullkomment god — han som er vår fred.»

Men hun sier også: «For Han har ingen forakt for det Han har skapt, heller ikke har Han noe imot å tjene oss i de enkleste ting som gjelder legemet; han tjener vårt legeme av kjærlighet til den sjel Han har skapt i sitt eget bilde.» Forts. neste nr.

Fra Norges Katolske
Kvinneforbund:

ORDINASJON AV KVINNER

Som rimelig er, går diskusjonen om denne erklæringen videre, og i juli-augustnummeret av Newsletter, avisen som utgis av Verdensunionen for Katolske Kvinneforbund, finner vi følgende:

Etter oppfordring fra flere av sine medlemmer besluttet WUCWO, (Verdensunionen for Katolske Kvinneforbund) på sitt rådmøte i Danmark fra 28. mars — 4. april 1977 å føye til møtets dagsorden en betraktning over- og en utveksling av synspunkter rundt den erklæring som Kongre-

SPØRRESPALTEN

Ved frater Kjell Arild Pollestad o. p.

FREDSKYSSET

I utlandet og enkelte steder her i Norge har jeg opplevet at folk hilser hverandre i messen, like før kommunionen. Noen steder skjer dette ved at de omfavner hverandre, men det vanligste synes å være at de håndhilser. Hva er opprinnelsen til denne skikken, og hvilken mening har den?

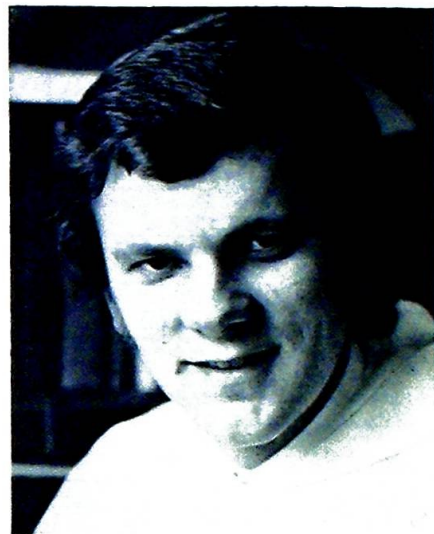
H. W., Oslo.

Helt fra den første kristne tid har fredskysset hatt sin plass i liturgien. Skikken å hilse hverandre med et kyss hadde også sin plass i den jødiske tradisjon (jf. Luk. 7, 45). I Romerbrevet oppfordrer Paulus de kristne til å «hilse hverandre med et hellig kyss» (Rom. 16, 15. 91., også 1. Kor. 16, 20; 2. Kor. 13, 12; 1. Pet. 5, 14). Fredskysset var et tegn på fellesskapet mellom de kristne.

Den første som uttrykkelig nevner fredskysset i forbindelse med gudstjenesten er Justinus Martyr (2. årh.): «Etter bønningen hilser vi hverandre med kyss». Et annet belegg har vi i «De apostoliske konstitusjoner» fra

det 4. århundre: «Så sier diakonen: Vær oppmerksomme! Og så hilser biskopen Kirken (dvs. folket) og sier: Guds fred være med dere alle. Hils hverandre med et hellig kyss! Og de geistlige hilser biskopen, legmennene hilser mennene og kvinnene hilser kvinnene». I den romerske liturgi hadde fredskysset opprinnelig sin plass ved avslutningen av ordets liturgi, og senere i forbindelse med frembærelsen av offergavene. En tid var det plassert like etter den store takkebønnen. Nå har fredskysset sin plass som en forberedelse til kommunionen, og denne plassering går tilbake til Gregor den store.

Også fredskyssets form har skiftet med tidene. Opprinnelig var det rett og slett et kyss som ble utvekslet mellom dem som stod ved siden av hverandre. I Vesten har imidlertid en mer «stilisert» form vunnet utbredelse: de som hilser hverandre legger hendene på hverandres skuldre og bøyer hodene mot hverandre. Det alminneligste idag, i hvert fall på våre breddegrader, er rett og slett en håndhilsen. I sin opprinnelig form har

fredskysset bare overlevd i kulturer hvor det også ved andre anledninger er naturlig å hilse hverandre med kyss.

De amerikanske biskopers liturgikommisjon har sendt ut en veiledning om fredskysset, der det blant annet heter:

«Det nåværende rituale forutsetter en alminnelig fredshilsen, som forkynnes av presten like etter bønningen om fred og enhet i Kirken. Når presten eller diakonen sier «La oss hilse hverandre med fredens tegn», er det en oppfordring til alle om å utveksle fredstegnet med deres sidemenn. Oppfordringen forutsetter at fredstegnet gjøres både ekte og ærbødig. Det er ikke bare en hilsen. Det er en form for gudstjeneste og bønn, et personlig og oppriktig tegn på forsoning, enhet og fred. Det er en bekjennelse av troen på at Kristus er til stede i ens sidemann, og en bønn om at Gud må velsigne ham/henne.»

BESTILLINGSSSEDDEL

«St. Olav» bes sendt til

Navn

Adresse

6 måneder / 1 år.

Nytt abonnement / fornyelse.

Kr. 35,— / Kr. 70,— / Kr. 80,— (utlandet utenfor Skandinavia) følger vedlagt som sjekk / sendes postgirokonto 20 46 480.

Stryk det som ikke passer.

Sendes Ekspedisjonen, Tidsskriftet St. Olav, Akersvn. 5, Oslo 1.

NYE BØKER

Norsk Bibliografisk bibliotek nr. 51:
NORSK KUNSTHISTORISK BIBLIOGRAFI
Red. Anne M. Hasund Langballe og Gunnar Danbolt.
Universitetsforlaget 1976.

Per Kværne: An Anthology of Buddhist Tantric Songs.
Universitetsforlaget 1977.

Av pressen

INTERVJU MED MANNLIG PREST

Av Jorun Fougner.

Ole Hansen er nylig utnevnt til prest i vår menighet og vi har fått et intervju med ham i den anledning.

— Fins det egentlig noe grunnlag i Bibelen for mannlige prester, pastor Hansen?

— Bibelen forteller om både mannlige og kvinnelige forkynnere og profeter. Jeg har ingen betenkeligheter med å gå inn i presteoppgaven selvom jeg er mann.

— Det var kvinner som først forkynte det fundamentale i det kristne budskap — at Jesus var stått opp. Vi hører at Jesus underviste kvinner i teologi — blant annet Maria i fortellingen om Marta og Maria og videre den samaritanske kvinne ved brønnen — —?

— Jesus hadde jo også mannlige disipler og han underviste også dem.

— Vil ikke prestearbeidet i alle fall by på praktiske vanskeligheter for en mann? Det er vanligvis langt flere kvinner enn menn som er aktive i menighetene. Kan ikke disse føle det som noe søkt å skulle betjenes av en mannlig prest?

— Det fins også menn i menighetene og disse har selvsagt krav på å kunne møte en mannlig forkynner og sjelesørger. Men en mann bør kanskje ikke være eneprest i en menighet, det kan komme til å skape unødige problemer.

— Det er en kjent sak at kvinnen psykisk sett er sterkere enn mannen. — Vil en mann overhodet klare den belastning det er å fylle en så krevende stilling? — Eller krever det at han har en kone som kan tre til som støtte og avlastning?

Selvsagt kan mannlige prester ikke vente at ektefellene skal del-

ta i deres arbeid. Ofte har jo disse sitt eget yrke å passe. Det man imidlertid bør kunne vente er at også konene deltar i husarbeid og barneoppdragelse, — på lik linje med mannen. På den annen side kunne man ønske seg at det ble åpnet adgang spesielt for mannlige prester til å søke halvdagsstilling mens barna er små. Nyere undersøkelser viser at fedre bare snakker med sine mindreårige barn noen få minutter pr. dag, og det er klart at dette er uheldig. Prestefedre er spesielt utsett for fordi deres arbeidstid ofte strekker seg over hele dagen.

— De verdier som kristendommen representerer — nestekjærlighet, barmhjertighet, mildhet, omsorg, godhet er identiske med de såkalte myke verdiene, som det jo tradisjonelt er kvinner som står for. Kan en mann — på tilfredsstillende måte — ivareta disse verdiene?

— Det er riktig at disse verdier står sentralt i evangeliene. Men i en menighet trengs jo også fasthet og orden og her har vel mannen sin styrke.

— Vil De og Deres mannlige kolleger føle dere latterlige i det tradisjonelle kvinneplagg — kjolen?

— De fleste av oss vil vel ønske en mer tidsmessig drakt. Men jeg tror ellers ikke så mange vil reagere på en manneprest i kjole. Kvinner har jo f. eks. lenge gått i langbukser.

— Det er meget sterkere kvinnerepresentasjon i menighetsråd og andre kirkelig/kristelige råd og utvalg enn vi finner ellers i samfunnet. Mener De at kirken skyver mannen tilside?

— I løpet av den senere tiden er det kommet bøker og utredninger om kirkens forhold til kvinnen. Det er klart at dette føles diskriminerende. Kirkens budskap innebærer likestilling for Gud og dette bør selvsagt gi seg utslag i at man snarest gjennomarbeider kirkens forhold også til mannen.

VAR KIRKE.

Spørsmål til spørrespalten sendes f. Kjell Arild Pollestad o. p., Boks 5036, Oslo 3, eller til St. Olavs redaksjon, Akersvn. 5, Oslo 1.

GUDSTJENESTER I HELGENE		Stille messe	Høymesse
OSLO: St. Olavs domkirke Akersveien 1 tlf. 20 72 26 - 20 72 44	lörd.: sønd.: 19.00 9.30 19.00	— 11.00 —	
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35	11.00	—
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	9.00 18.30	11.00 —	
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	9.00	—	
Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 212355	9.00	11.00	
Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587		10.00	
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 22 209	lörd.: sønd.: 18.30 8.00	11.00	
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10	lörd.: sønd.: 19.00	11.00	
Vår Frue Kirke, Helleveien	10.00		
Florida kapell	19.00		
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30	
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00	
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	9.00	10.45	
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgt. 113, tlf. 23 751	lörd.: sønd.: 18.00	11.00	
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 23 195			
HØNEFOSS: St. Theresias kirke, Vesterngt. 5, tlf. 22 381	9.00	11.00	
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3, tlf. 24 225	lörd.: sønd.: 18.00	11.00	
LILLEHAMMER: Mariakirken, Weidemannsgate 3 A, tlf. 52 550	lörd.: sønd.: 18.00	10.00	
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	9.00	11.15	
MOSS: St. Mikals kapell, Ryggeveien 24, tlf. 41 038	—		
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50 793	8.30	11.00	
STABEKK: Maria kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45	
Eikeli kirke, Veståsen 20, tlf. 24 25 69		9.30	
STAVANGER: St. Svithuns kirke, Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.30 9.30	10.45	
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949		11.00	
TRONDHEIM: St. Olavs kirke Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården, tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00 —	
St. Elisabeth hospital, Ila, tlf. 21 670 ..	6.15	—	
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00	
LEVANGER: St. Torfinns kirke og St. Eystens sykehjem, Jernbanegt. 29		11.00	
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00	
ÅLESUND: Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00	
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgt. 94. Sogneprestens tlf. 84 277	lörd.: sønd.: 18.00	11.00	
St. Elisabethsostrene, Balsfjordgt. 35, tlf. 81 487	sønd.: 8.00	—	
BODØ: St. Eystens kirke, Hernesveien 22, tlf. 81 487	8.15	10.30	
HÅMMERFEST: St. Mikael kirke, Salsgt. 52, tlf. 11 447 (1. VII—31. VIII St. Elisabeth Institutt, tlf. 11 392)	19.00 8.00	11.00	
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30	
NARVIK: Kristi Kongekirken, Håreksgt. 82		18.30	
SELFORS: Vår Frelsers kirke, Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072		11.00	

JULEBUTIKK PÅ KATARINAHJEMMET

i tiden 19. november — 27. november

Åpent: Mandag — fredag kl. 10 — 14.30 og kl. 19 — 21

Lørdager kl. 10 — 18 og søndager fra kl. 12.

Søndag 20. november: BUFFET. Ta barna med på lykkehjul.

Søndag 27. november: SISTE DAG. Trekning kl. 20.00.

JULEGAVESALG

Er det for tidlig for julegavesalg?

Javel, snig i det, men vi vil allikevel minne om St. Sunniva skoles årlige julegavesalg som går av stabelen:

fredag 25. nov.	kl. 11 — 19
lørdag 26. nov.	kl. 11 — 18
søndag 27. nov.	kl. 11.30 — 15

De har et stort utvalg i vakre håndarbeider, juledekorasjoner og gaveartikler.

Stort lotteri, tombola, kakeletteri og hyggelig kafeteria med hjemmebakke kaker.

Kjøp julegavene på St. Sunniva i år.

APNINGSTIDER I DESEMBER:

F.o.m. 28.11 — t.o.m. 9.12: kl. 9 — 17, lørdager 9 — 15.

F.o.m. 12.12 — t.o.m. 23.12: kl. 9 — 18, lørdager 9 — 15.

JULAFTEN kl. 9 — 12.

STENGT MELLOM JUL OG NYTTÅR

Følgende kalendere for 1978 er kommet inn:

Ikonkalender	Kr. 75.00
Wiechmanns store kunstkalendar	Kr. 49.50
Orgelkalender	Kr. 55.50
Madonnakalender	Kr. 23.50
Stor Hummelkalender	Kr. 58.00
Liten Hummelkalender	Kr. 24.50
Grohs Postkortkalender, Ikonen og Alte Christliche Kunstkarten	Kr. 30.20
Mon Agenda	Kr. 18.80
Butzon & Berckers Taschenkalender	Kr. 24.60
Pauluskalender	Kr. 22.30

I år har vi et større og bedre utvalg i

ADVENTSKALENDERE

enn noensinne, alle med kristne motiver, à kr. 16.50.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48

Åpent kl. 9—16, lørdager kl. 9—14

MARIAFORENINGEN, OSLO

Søndag 27. november: RETRETT
fra kl. 9.30 — 14.00. Leder: Pastor Harald Taxt. Retretten begynner med messe i St. Olavs kirke kl. 9.30. Alle interesserte er velkomne. Møtet tirsdag 6. desember bortfaller.

Søndag 4. desember: Årsfest i menighetslokalet, Akersveien 5, kl. 20.00. Tegningsliste utlagt på St. Josephs Institutt. Tlf. 20 27 35. Listen inndras onsdag 30. november.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Dominikus kirke	Oslo
Lunden kloster	
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Olavs kirke	
Bispegården	Arendal
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Franciskus Kirke	Bergen
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	
Vår Frue Kirke	Hammerfest
Marias Minde	
St. Franciskusøstrenes Moderhus	Hønefoss
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	Lillestrøm
St. Torfinns Klinik, Hamar	
St. Elisabeth Inst.	Tromsø
St. Mikals Kirke	
St. Mikals prestegård	Trondheim
St. Theresia Hosp.	
St. Franciskus Hosp.	Tønsberg
St. Magnus Kirke	
St. Magnus presteg.	
St. Elisabeths Hosp.	
Vår Frue Kirke	
Bispegården	
St. Olavs Kirke,	
Bispegården	
St. Olavs Kirke	
St. Olavs Prestegård	
St. Olavs Klinik	

Ved bestilling av olje:
Oslo 19 12 00 - Service 19 12 20

ORDINASJON...

(Forts. fra side 10)

Rådet er forståelig nok klar over det negative anslag som Den hellige Kongregasjons erklæring er mot kvinneorganisasjoner og bevegelser, mot de kristne kirker og i verden forøvrig.

Rådet beklager den motsetning som tydelig kommer til syne mellom denne Erklæring og de standpunkter som ved utallige anledninger er tatt av Kirken (særlig da det gjaldt kvinnes internasjonale år) for å skape og støtte likhet mellom menn og kvinner i samfunnet på den ene side, og på den annen side å avslå å erkjenne denne likhet innen Kirken. Rådet vet at disse motsetninger sårer og forvirrer kvinner.

Til slutt: WUCWO's råd ønsker å stille sitt hele og fulle samarbeid til tjeneste for studiene og arbeidet som finner sted i Kirken for å meditere dypere over likheten mellom de dømte, og å arbeide for fornyelsen og menneskeliggjørelsen i samfunnet, og for de troendes gjenoppdagelse av Kirkens sanne ansikt, et arbeide hvor kvinnene har sin naturlige plass.

Erklæringen om kvinners adgang til preste-embede kan fåes på norsk ved henvendelse til sr. Birgitta Flandrup, Munkeudvn. 52, Oslo 11. Pris kr. 5,—.

På tur i maleriet

heter en serie barnebøker fra Dreyers forlag. I fjor var det Peter Breughel den yngres «Markedsdag», i år er det den eldres «Babels tårn». Det siste maleri egner seg like godt å gå på oppdagelsesferd i som det første. Detaljrikdommen er stor! En spennende tekst, forfattet av Kaare Zakariassen, ledsager bildene.

En god idé å presentere gamle mestere for tegneseriealderens barn. Måten det er gjort på — ved først å bli kjent med detaljene, før man går over til helheten — er også vellykket.

M. G.

Av pressen

RELIGION INGEN HINDRING

«Den kristne tro er på ingen måte uforenlig med den sosialistiske målsetting, det må snarere være en oppmuntning for de troende at de kan medvirke til samfunnsreformer i sosialistisk retning.» Dette sitat er ikke hentet fra et programmatisk bidrag til diskusjonen omkring rektor Jens Øen, det stammer fra et dokument som kommer fra de sydligere breddegrader. Italias kommunistleder Enrico Berlinguer har i et «åpent» brev forsøkt å klargjøre sitt partis holdning til den katolske kirke og religionen generelt.

...

Samtidig må Berlinguer fastslå at KPI ikke er kommet særlig nærmere regjeringsmakten, til tross for at «det historiske forlik» som partiet inngikk med kristelig-demokratene har hatt meget gunstige følger for Italias politiske og økonomiske stabilitet. Forliket har til gjengjeld styrket statsminister Giulio Andreottis stilling. Det har på sin side virket oppmuntrende på Andreottis kristelig-demokratiske partifeller, som ikke setter særlig pris på den kommunistiske omfavning og som godt kunne tenke seg å bryte denne «naturstridige forbindelse». I denne situasjon er det ikke overraskende at KPI-sjefen gjør et fremstøt i retning av de katolske velgermasser og kvitter seg med ytterligere ideologisk ballast overfor Vatikanet.

Men til tross for alle taktiske trekk, fremstår Berlinguers «åpne religionsbrev» som et betydningsfullt dokument som utdyper klyften mellom eurokommunismen og Moskvas «virkelige sosialisme». Det vil bli studert meget nøye, ikke minst av partiideologene i Øst.

Stein Savik
i Aftenposten.

Nyheter

AMERIKANSKE KATOLIKKER OG SKILSMISSE

Idet de henvendte seg til et møte i den Nord-Amerikanske konferanse for Sepa-

FREDRIKSTAD

EDVARDESEN & NORHEIM A/S

Autorisert installatør
Radio og Elektrisk utstyr

Tlf. 11 220 - Fredrikstad

rerte og Fraskilte Katolikker holdt ved University of Notre Dame, Indiana 14.—16. okt. sa Morton og Bernice Hunt, forfattere av «The divorce experience», at katolikene i USA blir «så amerikanske som eplepai» når det gjelder skilsmisse. Tall som ble offentliggjort på konferansen sa at 12 millioner av de 48 millioner amerikanske katolikker er separerte eller fraskilte, og mange av disse er gift igjen. Mgr. John Egan fra University of Notre Dame regnet opp som konferansens mål: forsoning mellom fraskilte og separerte katolikker og kirken, slutt på all diskriminering mot fraskilte katolikker og deres barn, og gjengifte katolikkers adgang til Eucharistien.

400 mennesker var til stede ved konferansen.

STUDENTER FORLATER LEFEBVRE

Et sentrum for seminarister som har forlatt Mgr Lefebvres tradisjonistiske seminar Ecône, fordi de ikke vil forlate den katolske kirke, er blitt opprettet i Roma, ledet av Kardinal Garonne, prefekt for Kongregasjonen for Katolsk Utdannelse. Lazarist-fedrene har satt en etasje av deres eget kollegium til disposisjon for dem. Her vil 20-25 av dem leve kommunitetsliv under ledelse av to Lazarist-prester, og gå til forelesninger ved Angelicum (dominikanernes fakultet) og forberede seg på å bli integrert i kirkens strukturer, enten som sognegeistlighet eller i en klosterkommunitet. En talsmann for Mgr Lefebvre har meddelt at et nytt tradisjonistisk seminar om kort tid vil bli åpnet i nærheten av Roma.

(The Tablet.)

DE ORTODOKSES SYN PÅ ORDINASJON AV KVINNER

I en tale til den årlige konferanse for Fellowship of St. Alban and St. Sergius (som arbeider for nærmere forbindelser mellom anglikanere og ortodokse) påpekte dr. Elisabeth Behr-Sigel, redaktør for det franske ortodokse tidsskriftet «Contacts» og en prominent figur i ortodokse teologiske kretser, at skjønt den ortodokse kirke i sine offisielle samtaler med den anglikanske kirke forblir fast

motstander av ordinasjon av kvinner, er spørsmålet blant de ortodokse selv slett ikke endelig besvart. Ingen kvinne kan fullstendig utelukke muligheten for at hun skal ordineres til en tjeneste, sa hun. Idet hun rettet oppmerksomheten mot det faktum at opp til det 8. årh. ble diakonissene i Konstantinopel ordinert til spesiell liturgisk og pastoral tjeneste ved håndspåleggelse, sa dr. Behr-Sigel at de ortodokse kvinner ville hilse gjenoppretelsen av slik praksis velkommen. «Det er på tide at ortodokse kvinner bryter den stillheten som er blitt pålagt dem, ikke ved kirkens ekte tradisjon, men ved sosial sedvane og makelighet. De skulle nå ha mot til å ta ut og gi uttrykk for hvordan de ser på tingene. Deres syn er, når alt kommer til alt, halve kirkens syn,» sa hun.

AMERIKANSK SPLITTELSE OVER SPØRSMÅLET OM ORDINASJON AV KVINNER

Hundreogfemti biskoper i de Amerikanske Episkopale (Anglikanske) kirker møttes for å diskutere den splittelse som er oppstått i denne kirken over ordinasjon av kvinner og andre tiltak som er beskrevet av de uenige som «liberaliserende tendenser» og å forsøke å skape forsoning og enhet. Biskopene gikk med på å starte formelle samtaler som ville skape enhet i kirken igjen. «Vi erklærer at ikke noe medlem av kirken skal straffes på grunn av motstand mot, eller støtte for ordinasjon av kvinner.» Når det gjaldt homofili, erklærte biskopene at ikke flere erklærte praktiserende homofile skulle ordineres før kirken har fullført sitt studium av menneskelig seksualitet i 1979, og ikke noe «ekteskap» mellom homofile skulle velsignes. Dette tolkes som en innrømmelse overfor de opposisjonelle. (The Tablet.)

OSLO

Galligani

Gaver, Pryd- og brukskunst
Med tre forretninger i sentrum.
Vika Terrassen — Stortingsgt. 22 — N. Slottsgt. 25

MALERMESTER
utfører allslags maler- og tapetsørarbeider
Georg og Otto Foerster
Tlf. 21 69 06

DEN FØRSTE MARONITISKE HELGEN

Søndag 9. oktober ble Charbel Makhoul, en libanesisk eremitt, den maronitiske kirkes første kanoniserte helgen. Ved kanoniseringsseremonien i Peterskirken i Roma var 12 000 maronitiske kristne fra Libanon til stede, og paven ble hele tiden assistert av den maronitiske patriark Antoine Koraiche. I sin preken talte paven om den nye helgenens betydning idag. Han håpet at Sankt Charbel ville hjelpe Libanon til å få leget sine sår og gå frem på håpets vei. Sankt Charbel ble født i 1828 av maronitiske kristne foreldre, ble munk i 1851, og ble ordinert prest i 1859. I 1875 søkte han om tillatelse til å leve som eremitt knyttet til sitt kloster, noe han gjorde til han døde i 1898, etter et liv i bot og bønn sentrert om messen.

(The Tablet.)

ANGLIKANERNE HILSER DEN NYE BETYDNING AV ORDET «CONVERT» VELKOMMEN

Anglikanske kretser har hilst velkommen beslutningen om å avskaffe betegnelsen «Convert» for kristne fra andre kirkesamfunn som blir katolikker (Se St. Olav nr. 16). I en kommentar til avgjørelsen sa miss Daphne Fraser, sekretær for Church of England's råd for misjon og enhet, komiteen for forhold til den romersk katolske kirke: «Konvertitt

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

T. S. JACOBSEN
BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72
Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STALARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Wesselsgt. 3 (indre gård) - Oslo 1

Telefon
(02) 33 36 24
33 55 25

Telegr.adr.:
Rustfriknut

er et ord som har hatt sterke følelsesmessige overtoner, så man er naturligvis glad over at dette er blitt forandret. Det er del av et mønster som har tegnet seg siden Vatikan II — ... katolikkenes horisont er meget tydelig blitt utvidet de siste ti år. Denne nye forandring er del av en mer hensynsfull fremferd, som vi hilser velkommen.»

(The Tablet)

film:

SYV SKJØNNHETER

Lina Wertmüllers film «Syv skjønnheter» er en severdig film. Enklere og bedre kan jeg ikke beskrive «Syv skjønnheter». Det er en film som rommer svært meget av menneskelig tragedie, presentert på en måte som gir selv tragedien et komikkens skjær, uten at filmen tar overbalanse i noen retning. Stedene er tredveårenes og krigstidens Italia og Tyskland. En italiensk soldat blir tatt til fange som desertør og satt i tysk konsentrasjonsleir. Filmen er en beskrivelse av hvordan han klarer å overleve, samtidig som vi lærer soldaten å kjenne slik han var før krigen, ved hjelp av spredte tilbakeblikk.

Mellomkrigstidens utgave av hovedpersonen er like enkel som den er mannssjåvinistisk. Hans mål er å oppfylle en mansrolle i en verden der kvinnen er et underkuet bytte. Forestillingen om det sydlandske mannsideal, den sensuelle, temperamentsfulle og vakre mann får gjennomgå. Vår italienske venn blir en stor parodi på det samme mannsideal. Så langt virker filmen overveiende komisk.

Mer tragisk blir det når denne mannen i konsentrasjonsleiren blir stilt overfor utfordringer der livet og døden utgjør hovedingrediensene. Vi blir vitner til hvordan han gradvis demoraliseres. Han oppdager at han har en sjanse til å overleve konsentrasjonsleiren om han forfører leirens

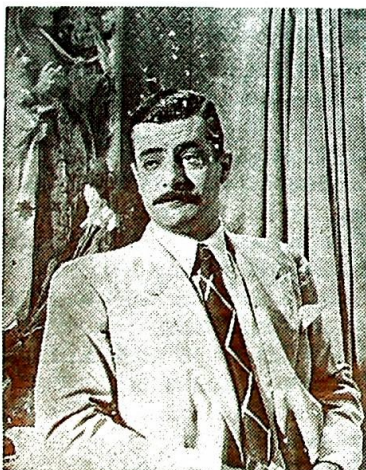
kvinnelige kommandant. Dette eksemplaret av kvinnearten er blitt gjort særdeles grell, og kostelig er scenen der vår venn soldaten skal prøve å oppnå kontakt med kommandanten. Han store problem er nemlig at han ikke klarer å mobilisere særlig meget av sin berømmelige potens, og uten denne blir han en besk parodi på seg selv.

Men, litt etter litt gjennomfører han sitt forsett, og klarer å overleve. Riktignok går han over lik. Hans venner, som har idealer, ofrer seg, og vår «mandige», men egoistiske soldat klarer seg. Filmen slutter med at han er tilbake i Italia etter krigen, ikke særlig klokere, men med livet i behold.

Foruten handlingen er skuespillerens prestasjoner og fotograferingen alene verd billettpreisen.

Filmen anbefales derfor på det varmeste.

Christian Boe Astrup.

Giancarlo Giannini i SYV SKJØNNHETER

15 NYE KIRKER I WARSZAWA

Den polske regjering har gitt tillatelse til å bygge 15 nye kirker i erkebispedømmet Warszawa. I en erklæring som ble lest i alle kirker i erkebispedømmet, hilste hjelpebiskopen i Warszawa beslutningen som et tegn på at den polske regjering inntar en mer forståelsesfull holdning til den katolske kirke. (KNA).

ARKEOLOGISK FUNN I JERUSALEM

En nylig avdekket inskripsjon i Jerusalems jødiske bydel har bekreftet oppdagelsen av en av den bysantinske verdens største kirker, Nea-kirken. Den greske innskriften, som står på en av veggene i en enorm undergrunnskonstruksjon — 10 m høye hvelv —, er dedisert til den bysantinske keiser Justinian. Ifølge historiske kilder var det han som lot kirken bygge. Justinian ville ha kirken plassert på den høyeste av bakketoppene, men ettersom kun flatmark var oppnåelig, konstruerte man under kirken disse veldige hallene — synlige idag — for å tilfredsstille keiserens krav til kirkens størrelse.

Kirken ble konsakrert i 543 e. Kr. og ble beskrevet av Procopius, en kristen historiker fra Caesarea, som en helligdom med hvilken intet annet kunne sammenlignes.

(Jerusalem Post.)

REDAKSJONEN
AVSLUTTET
3. NOVEMBER

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: f. Arne Fjeld (ansv.) og Marianne Gunnarsjaa

Faste medarbeidere: f. Kjell Arild Pollestad, Per Bang

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 70 pr. år.

Kr. 35 1/2 år. Utlandet (ikke Skandinavia) kr. 80.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro: 20 46 480